

Annonse:

HJEM > ARTIKKEL

Samarbeid med og uten samtykke

Kunstner og President i International Academy of Ceramics (IAC), Torbjørn Kvasbø (Født 1953 i Sør-Fron). Foto: Mariken & Martin Media.

Det nyetablerte Senter for keramisk kunst (SKK) i Ringebu Prestegard har kun vært i drift ett års tid, men har vist en imponerende utvikling og vilje til å

Annonse:

utvide keramikkens muligheter og nedslagsfelt i samtiden. Og det i en periode som takket være en viss epidemi vil bli husket som et *annus horribilis* for kunstnerisk offentlighet generelt.

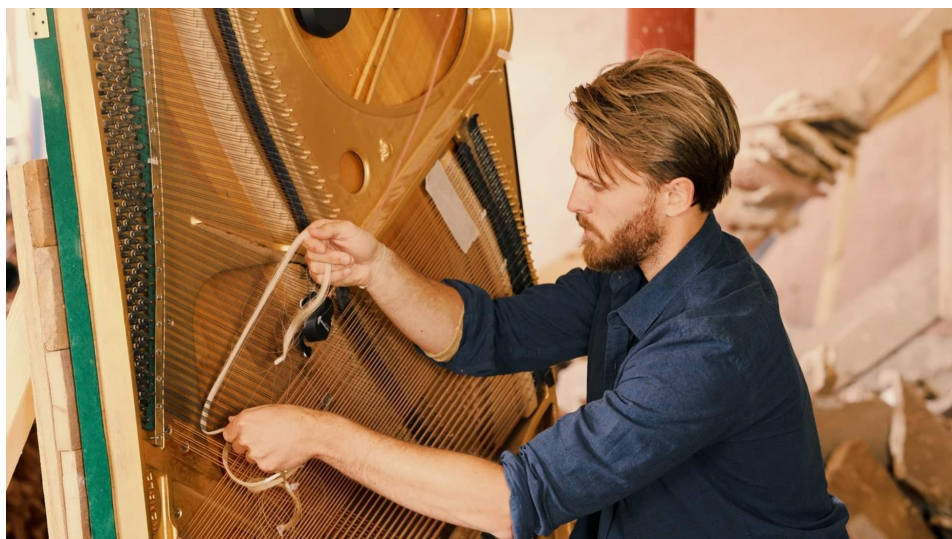

EIVIND SLETTEBØ

Helgen 21. og 22. august ble det avholdt et seminar som både var et slags forsøk på å presentere hvilken funksjon og muligheter SKK har å by profesjonelle utøvere og formidlere innen keramikk, og å speile behovet fagfeltet har og har hatt for orientering omkring egne produksjonsvilkår opp gjennom historien. Kort oppsummert består SKK i dag av et monumentalverksted der profesjonelle utøvere jobber selvstendig og sammenhengende i dager eller uker, et prosjektrum for gjestekunstnere der de gjennom ett år (eller lenger) arbeider med eksperimentelle prosjekter og leire som medium, og to større utstillingslokaler med skiftende gruppeutstillinger som vises i sommerhalvåret.

Av allmenn betydning og aktualitet

Det må fremheves at seminaret i all hovedsak rettet seg mot medvirkende aktører, gjestekunstnere og kollegaer som enten har deltatt, blitt invitert til eller har fulgt utviklingen av SKK på nært hold. Det betyr på ingen måte at innholdet, presentasjonene eller temaene som årets seminar drøftet kun var for de innvidde i keramikkfagets dypere kunnskap og lære. Velger en å betrakte presentasjonene og samtalene fra en litt annen vinkel en «fagseminarets», rommer de innsikter og erfaringer som riktignok springer ut av kunstneriske praksiser, men som også bringer med seg en rekke spørsmål av mer allmenn betydning og aktualitet.

Jazzpianist, musikkpedagog og koreograf, Simen Korsmo Robertsen. Foto: Mariken & Martin Media AS.

Full gjennomgang av et grenseoverskridende prosjekt

POPULÆRT

SISTE

Leken og spektakulær maleriskulptur

aug 20 2021 - 07:15

Steinar Haga Kristensen er vinneren av Lorck Schive Kunstpris 2021

aug 20 2021 - 19:00

Sophie Taeuber-Arp: Composition dada (Tête au plat), 1920.

aug 23 2021 - 07:15

Langt mer enn en utstillingskatalog

aug 24 2021 - 07:30

Hold deg oppdatert med vårt ukentlige nyhetsbrev.

ABONNER

Alle tydeligst fremgår dette av Katrine Køster Holst sitt prosjekt «Leirens kollaps – derhen og derfra», tidligere omtalt i [Kunstavisen](#). Køster Holst har siden 2020 jobbet i Fjøset, et prosjektrum for gjestekunstnere med særlig vekt på eksperimentell praksis, og der rommet i seg selv har en så fremtredende karakter at det stedspecifikke utgjør et integrert element i hvert prosjekt. For Køster Holst sin del har prosjektet sprenget så å si alle rammer som er mulig å bryte for et tradisjonelt utstillingsformat, og ble av den grunn naturlig nok viet en hel dag under seminarhelgen.

Fra venstre: En av landets mest profilerte felespillere, Hege Rimestad (f. 1954) og professor ved Den norske filmskolen – Høgskolen i Innlandet, Trond Lossius (f. 1966). Foto: Mariken & Martin Media AS.

I gjennomgangen av prosjektet ble publikum vitne til like deler performative og informative innslag. Innslagene ble presentert i form av bidrag fra henne selv og noen av prosjektets samarbeidspartnere, Simen Korsmo Robertsens, Trond Lossius og Hege Rimestad. At samtlige har bakgrunn fra musikk og er utøvende musikere, komponister og lydkunstnere, forteller sitt om hvor sjangeroverskridende Køster Holsts praksis er. Med hennes egne ord har målet for prosjektet vært å «utnytte tiden for alt det er verdt», gitt at tilstedeværelsen i et residensopphold, eller væren-på-stedet alltid vil avstedkomme en serie uforutsette, men stedlig forankrede prosesser.

Kunstner Katrine Køster Holst (f. 1979, Århus). Foto: Mariken & Martin Media AS.

Da Køster Holst overtok Fjøset vinteren 2020 hadde rommet en leireinstallasjon av den sør-koreanske kunstneren Hyangjong Oh, en installasjon bestående av 37 søyler laget gjennom en workshop med flere kunstnere og studenter. Hennes egen tilnærming ble igangsatt gjennom å bevege seg rundt i installasjonen og fotografere, eller ta «spionbilder» som igjen ansporet ideen om å overta rommet «med alt som var der».

Uten å ha møtt Hyangjong Oh selv eller drøftet prosjektet med han, startet en forhandlingsprosess eller «samarbeid uten samtykke» som Køster Holst nokså ertelystent beskriver som ledemotiv for vendingen prosjektet etter hvert tok.

En serie opptak demonstrerte hvordan disse prosessene utfoldet seg, røft delt inn i temaer som «bevegelse», «registrering», «topografi» og «løsmasser». Metodikken er delvis videreført fra doktorgradsprosjektet Køster Holst ferdigstilte ved KHiO i 2019, såkalt «regelbasert utforskning», men her konsentrert om en serie hendelser og samtaler i et rom der materialet (leira) og omgivelsene (vannmassene, jorda, lydene etc.) nærmest flyter over i hverandre og viser til den nevnte «forhandlingen» som alltid pågår mellom naturelementene, inne- og uterom, mellom kulturlandskap og naturkrefter, og selvsagt mellom kunstnerne og publikum som trer inn i denne stadige vekselvirkningen av ulike typer krefter og lag av informasjon.

Nye innsikter

Sesjonen ble avsluttet med en svært interessant samtale om hvordan denne type prosessorienterte samarbeidsprosjekter og vekselvirkning mellom kunstneriske praksiser i kombinasjon med tid, kan forløse nye innsikter i hverandres arbeide og tilbyr overraskende glimt av innsikt i detaljrikdommen som prosjektet etter hvert utfolder. Det er vel heller ikke omstridt å påstå at dagens kunst har blitt en stabil leverandør av innsikter knyttet til økologisk oppmerksomhet og sensibilitet. Særlig gjorde Trond Lossius det i sin presentasjon klart hvordan menneskelig aktivitet har en uavklart rolle i nær sagt alle typer omgivelser. På de mange timene med lydopptak fra det en primært må kunne kalle fauna- og naturområder, var ett eneste opptak uten lyd av motorer i en eller annen form. Likevel fremstår slike lyder i opptakene som enigmatisk tilstedeværende i et rom der leiren refererer til løsmasser og krefter i en evig runddans mellom kollaps og ekstrem skjønnhet.

Stedet for seminaret: Ringebu Prestegard, driftsbygningen. Her er alle rommene til SKK lokalisert i fire etasjer. Siloen foran bygget fungerer som galleri for Ringebu barnehagenes utstillingslokale. Foto: Randi Grov Berger.

Trond Lossius. Foto: Mariken & Martin Media AS.

Samtaler med kunstnere

Sett på bakgrunn av intensiteten i denne første delen av seminaret var det nærmest takknemlig å gå over i det mer tradisjonelle formatet med kunstnerpresentasjoner og samtaler med 7 av deltagerne fra gruppeutstillingen «Made in Ringeby» på Treet i etasjen over. Samtlige viser her nye verker produsert under sitt opphold i Monumentalverkstedet, i kjelleren under Fjøsset. Først ut var Irene Nordli i samtale med Jeremy Welsh, som for øvrig skal i gang med et nytt samarbeidsprosjekt med Trond Lossius, i regi av SKK neste år. At Nordli og Welsh var nokså ukjente med hverandres praksiser og jobber i vidt forskjellige medier, kunne fort lagt en umiddelbar brems for en produktiv dialog, men interessen for industrihistorie og spesifikt keramisk industri som felles referansegrunn, løftet også denne samtalen med en usedvanlig relevant tematikk.

Et viktig redningsarbeid

Både i Norge og internasjonalt er svært mye industri knyttet til keramisk produksjon og porselen nedlagt de siste tiårene, med den risikoen at materialbasert og teknisk kunnskap, men også tradisjoner, nærmest forsvinner over natten. I noen tilfeller har imidlertid dette blitt reddet ved at keramikere og kunstnere har rykket inn i de samme fabrikklokalene for å utforske og ivareta det som måtte være mulig å redde fra historiens glemsel. I enkelte tilfeller har man dermed klart å etablere lommer av produksjonsfelleskap der håndverkere og kunstnere i samarbeid med gjenværende produksjonsansatte kan utforske og arbeide med industrielle teknikker og produksjonshistorie. Slike samtaler gir påminnelser om at det også i dag eksisterer miljøer som har mye til felles med for eksempel Arts & Crafts sine sosiale utopiske bevegelser på 1800-tallet, selv om de er små i omfang og lite kjent utenfor de spesifikke miljøene.

Monumentalverkstedets store betydning

Presentasjonen av utstillerne ble ledet av Ingunn Svanes Malmedal fra Kunstnerforbundet, og gjennomgående kunne alle bekrefte at muligheten for å arbeide fokusert og å gå opp i format slik som Monumentalverkstedet legger til rette for, har en avgjørende effekt på produksjonen av keramiske skulpturer. Arbeidet og forholdet mellom egen kropp og leira som utpreget fysiske materiale, påvirkes i større grad når en går opp i format. De rurale omgivelsene som både kan karakteriseres som naturskjønne og strenge (særlig vinterstid) synes for mange også å bidra til en mer puritansk innstilling til å gå opp i selve arbeidet, uten distraksjoner og tidsbegrensninger som i et stort fellesverksted.

Samlingspunktet Torbjørn Kvasbø

Når SKK befinner seg i en tidlig fase, men likevel fremstår som langt på vei ferdigutviklet og modent for å innta en sentral posisjon nasjonalt og internasjonalt, skyldes det i første rekke Torbjørn Kvasbø som sjefen for det hele. Med sine mangeårige lokale tilstedeværelse og praksis som keramikker og kunstner av internasjonal størrelse utgjør han et uvurderlig kraftsentrum. SKK kan dermed sees som en foreløpig kulminasjon av en livslang karriere som kunsthåndverker, formidler, organisator, pedagog og kurator, og den *egentlige* årsaken til at et prosjekt av slike dimensjoner kan oppstå på et så lite sted. Når et stort fagmiljø kan samles i Ringeby og peke retning videre for keramikk som kunstform, er det fordi Kvasbø så til de grader fremstår som dets samlingspunkt.

STIKKORD

Seminar

Senter for keramisk kunst

Ringeby

RELATERT INNHOLD

Ukens verk

Pelskledd vertskap

Ukens verk

Leirevariasjoner

Ukens verk

Mellom det kontemplative og uærbødige

Artikkel

Tidens ansikt – portrettfotografi, traumer og minnekultur

Kunstavisen

Epost: redaksjonen@kunstavisen.no

Telefon: 922 19 341

Postadresse

KUNSTAVISEN AS
Oscars gate 35A
0258 Oslo

Besøksadresse

KUNSTAVISEN AS
Oscars gate 35A
0258 Oslo

Kunstverk som er gjengitt på denne nettsiden er beskyttet av opphavsrett og er gjengitt etter avtale med kunstneren/BONO (Billedkunst Opphavsrett i Norge). Verk kan ikke gjengis uten hjemmel i lov eller tillatelse fra rettighetshaver/BONO. Ønsker du å bruke kunstverk? Kontakt BONO for å få lisens - www.bono.no

[Facebook](#)

[Instagram](#)

[Om Kunstavisen](#)

[Redaksjonen](#)

[Frilansere](#)

[Redaksjonsrådet](#)

[Personvern](#)

Org.nr: 834 644 622 MVA

Ansvarlig redaktør:

Mona Gjessing

Kunstavisen arbeider etter Vær varsom-plakaten og Redaktør-plakaten.

Kunstavisens eier og utgiver er Eckbos Legat.

© 2020 Kunstavisen AS

Developed by: Ramsalt